

Hout in de genen

KINDEREN DIE HET BEROEP VAN HUN VADER (OF MOEDER) OVERNEMEN, HET LIJKT STEEDS MINDER VOOR TE KOMEN. MET DE FAMILIE VAN ORANJE NASSAU ZO LANGZAMERHAND ALS EEN VAN DE WEINIGE UITZONDERINGEN... EN NIET TE VERGETEN RUDY ZWIERS, DIE MET MEUBELMAKERIJ ZWIERS IN HET OVERLIJSSSE DEN HAM EEN MEER DAN HONDERD JAAR OUDE FAMILIETRADITIE VOORTZET MET DE AMBACHTELIJKE BOUW VAN KEUKENS EN AANVERWANTE ZAKEN.

Begin vorige eeuw had de overgrootvader van Rudy Zwierts al een timmerkamer, een soort boerenaannemersbedrijf. Nu is er bij Meubelmakerij Zwierts een museumwerkplaats ingericht, met gereedschappen en machines uit vroeger tijden.

Nee, helemaal ononderbroken is de lijn niet', vertelt Rudy Zwierts. 'Rond 1900 was er bij het oudershuis van mijn opa een zogenoemde timmerkamer, zoals dat hier op het platteland heette. Dat was een soort allround boerenaannemersbedrijf. Alles wat je van hout kon maken, werd er gemaakt. En dan moet je niet alleen aan het gebruikelijke bouwvakkerswerk denken, maar ook aan meubels – die gingen vaak meerdere generaties mee – en boerenwagens. En of je wilde of niet, ooit werd je toch klant bij de timmerkamer, want je lijkst kwam er ook vandaan. Daar hadden ze nog een mooie spreuk voor, al was die niet zo geschikt voor begrafenissen: "Best gekist, minst gemist"... Mijn opa, Harm Zwierts, heeft de timmerkamer gelaten voor wat het was. Mijn vader heeft de draad weer opgepakt, het zat kennelijk

toch in de genen. Dat was eind jaren zeventig. Hij maakte betonbekistingen, vaak precisiewerk met allerlei speciale vormen. Dat liep jarenlang uitstekend, maar opeens kwam er de klad in bij de bouw. Mijn vader besloot toen een eigen timmerbedrijf te beginnen, met ergens in het achterhoofd de oude familietraditie.'

OUD GEREEDSCHAP

'Dat "ergens in het achterhoofd" is niet overdreven, want we wisten niet zo veel van ons familieverleden. Maar stukje bij beetje kwam er van alles boven water. Het begon met een oud stoeltje, daarna vonden we steeds meer over dat oude bedrijf. Inmiddels heb ik een flinke collectie origineel gereedschap van begin negentiende eeuw, waarmee ik een soort museumwerkplaats heb inge-

Moeilijke situaties, bijvoorbeeld een beperkte ruimte, leiden vaak tot zeer creatieve oplossingen: geen kookeiland maar een schiereiland. Zwiers maakt zowel klassieke als moderne keukens.

Een la die zachtjes openglijdt als je er tegenaan duwt. Decadente luxe? Welnee, gewoon handig, bovendien blijft het front glad omdat je geen greepjes nodig hebt.

richt; je bent er net door gekomen. Sommige dingen gebruiken we nog wel eens, er zit heel mooi spul bij waarmee je nog steeds prima kunt werken. Jammer genoeg zijn het gereedschap en de machines niet echt uit de timmerkamer van mijn overgrootvader, maar het zijn wel dingen die er gestaan zouden kunnen hebben, alles is tijdsorigineel.'

Helaas heeft Rudy's vader, Jan 'Platten' – in Oost-Nederland worden bijnamen vaak ontleend aan de boerderij waar iemand vandaan komt – zijn bedrijf niet op een normale manier aan zijn zoon kunnen overdragen. 'In 1991 is hij overleden, slechts 56 jaar oud. Ik was inmiddels al wel in de meubelmakerij ingegroeid en heb het bedrijf voortgezet. Mijn broer wilde er graag blijven werken, maar dan wel in loondienst, hij voelde niet zo veel voor het ondernemerschap. Dat gaat nog steeds prima, we kunnen goed met elkaar opschieten en hij deelt ook volledig mijn mening als het op kwaliteitseisen aan komt.'

SFEER HEEL BELANGRIJK

Meer dan honderd jaar traditie kan 'volgens Rudy Zwiers niet weg-nemen dat het vak van meubelmaker en keukenbouwer toch wel is veranderd. 'Vroeger was het vooral een kwestie van praktisch bezig zijn. Als je bij wijze van spreken de opdracht had, kon je het materiaal gaan halen en kon je aan het werk. Nu is het allemaal niet meer zo simpel. Een klant die hier een keuken wil bestellen, heeft – terecht – wensen. Daar kun je niet zorgvuldig genoeg mee omspringen. Het gaat niet eens zo zeer om "wat voor deurtje, wat voor kastje". Het gaat erom hoe de keuken er als geheel uit moet zien, welke sfeer hij moet uitstralen. Voor de meeste mensen is een keuken veel meer dan alleen maar een plek waar je kookt. Het is een ontmoetingspunt waar je lief en leed met elkaar deelt. Je zit er heel vaak. Dan moet je je er thuis voelen, er moet een bepaalde

warmte vanuit gaan. De praktische kant is ook heel belangrijk. Ik vraag altijd of de klant een echte kookliefhebber is. Daarmee moet je onder meer rekening mee houden met de keuze van het fornuis. Een kookfanaat wil meer dan aardappels koken en een stuk vlees of vis aanbraden. En als ik hoor dat ik met een echtpaar te maken heb waarvan beide partijen tachtig uur per week werken, probeer ik een concept te bedenken dat onderhoudsvriendelijk is, waarbij je na een uurtje koken niet ook nog een uur aan het schoonmaken bent.'

NIETS OPDRINGEN

'Uiteraard heb je dan ook nog de stijl waarin de keuken moet worden uitgevoerd. Ik wil niets opdringen, ieder mag zelf bepalen wat 'ie mooi vindt. Ik probeer het wel eens een beetje te sturen om te voorkomen dat mensen een keuze maken waar ze later vrijwel zeker spijt van zullen krijgen. Het klinkt gek, maar soms zie ik al aan de manier waarop mensen zich kleden welke keuken het best bij hun past. Een andere factor is de bouwstijl van het huis, daar moet de keuken in principe qua uitstraling bij aansluiten. Wat niet betekent dat je je in dat opzicht geen enkele vrijheid kunt veroor-loven. Een moderne, zeer strak gelijnde keuken past soms heel mooi bij een klassiek pand, zo'n contrast kan een heel fraaie sfeer geven. Ga je meer voor een keuken die past bij de bouwperiode en bouwstijl van het huis, kun je versieringen die typerend zijn voor het pand ook in de keuken laten terugkomen. Ik ga voor we over de definitieve stijl gaan praten ook altijd bij de klant op bezoek; ik moet een beeld hebben van het huis en de situatie ter plekke. Soms komen mensen met foto's aan. Vaak werkt dat niet. Dan is de foto met een groothoeklens genomen, dat geeft een enorm ruimte-effect. Ga je die keuken dan verplaatsen in de werkelijk beschikbare ruimte, blijkt die daarvoor veel te klein te zijn.'

Zwiers gebruikt bij voorkeur massief hout, al is hier MDF toegepast vanwege het spuitwerk, waar geen houtnerf doorheen mag komen. Praktisch: verschuifbare bak zodat de lade efficiënter te vullen is.

Een Zwiers keuken is alleen een Zwiers keuken als elk los onderdeel van het eigen brandmerk is voorzien.

Ontwerpen vindt Rudy Zwiers een van de leukste aspecten van zijn vak. Hij werkt bij voorkeur op het tekenbord. 'Bij tekenen op de computer gaat het gevoel een beetje verloren.'

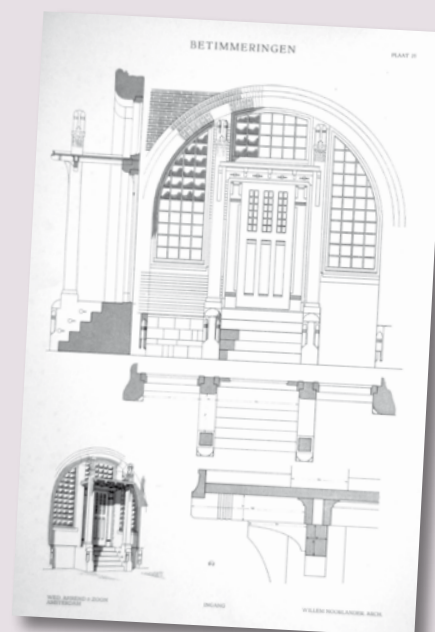
TEKENBORD

Rudy Zwiers is zeker niet afkerig van moderne technieken, maar bij het ontwerpen houdt hij het bij het oude, vertrouwde tekenbord. 'Ik werk het liefst op de ouderwetse manier, op papier. Op de computer verlies ik het gevoel een beetje, het is me te indirect. Ik moet ook toegeven dat ik een zwak heb voor dat oude handwerk. Neem die architectuurtekeningen die je hier aan de muur ziet – nee, je hoeft niet zo "duur" te kijken, het zijn maar nadrukken – van Willem Noorlander. Prachtig toch? Ik heb ook een zwak voor Charles Rennie Mackintosh, een Schotse architect die een heel eigen invulling gaf aan de Art Nouveau.'

De kostprijs van een keuken ligt bij maatwerk zoals Meubelmakerij Zwiers het levert natuurlijk hoger dan bij een kant-en-klare inbouwkeuken. Toch is een handgemaakte keuken volgens Rudy niet alleen weggelegd voor mensen met een budget zonder einde. 'De prijs van een keuken wordt niet alleen bepaald door de kasten die wij bouwen. Stel je geen al te extreme eisen wat betreft het fornuis en andere apparatuur, kunnen wij best en budgetkeuken bouwen, zonder concessies te doen aan de kwaliteit. Ook een aanrechtblad kan heel duur worden, maar er zijn best alternatieven die er goed uit zien en lang mee gaan, voor een redelijk vriendelijke prijs. Een voorbeeld: we hebben net nog een fantastische koelkast voor iemand besteld. Groente kun je er weken in goed houden, vlees kun je er dagen langer in bewaren dan bij een conventioneel apparaat. Maar ja, het ding kost wel negen mille! En zo gaat het ook met fornuizen, stoomovens en dat soort dingen, je kunt het zo duur maken als je zelf wilt! En neem deze kast hier. Je geeft een duwtje tegen de la of de deur en hij springt open. Voor de gewone gebruiker is dat misschien al bijna decadentie, maar als je reuma hebt, is het een uitkomst. Handgrepen? Je zegt het maar. Uit de catalogus of speciaal ontworpen? Het kan allemaal, maar er is wel prijsverschil...'

GEEN COMPROMISSEN

Het echte handwerk begint zodra duidelijk is hoe de keuken eruit moet gaan zien en wanneer nauwkeurig de maat is genomen. Indien mogelijk gebruikt Zwiers uitsluitend massief hout. 'Dat kan

Rudy Zwiers heeft een grote bewondering voor architect Willem Noorlander, die onder meer in de stijl van de Amsterdamse school heeft gewerkt. Helaas, deze tekening is slechts een nadruk...

De stijl van deze kast is een eerbetoon aan de Schotse architect en ontwerper Charles Rennie Mackintosh. Kenmerkend zijn de nadruk op verticale lijnen en de vier op gelijke afstand geplaatste poten.

Door middel van details als versieringen kan een eenheid tussen de keuken en de rest van het huis worden bereikt. Al kan een ultramoderne keuken in een klassiek pand ook een prachtig effect geven.

Voor een keuken naar een klant gaat, wordt hij in Den Ham twee keer gemonteerd, eerst voor het spuiten of schilderen en daarna nog een keer.

niet altijd. Wil je een front met een strakke laklaag, moet je MDF gebruiken. Kies je dan voor hout, wordt de houtnerf na verloop van tijd weer zichtbaar, daar krijg je als keukenleverancier gedonder mee. Ik wil ook geen compromissen, we doen het goed of helemaal niet, Meubelmakerij Zwiers staat voor kwaliteit en je moet er alles aan doen om dat zo te houden. Ik zeg altijd dat elke keuken een kindje moet krijgen', grinnikt Rudy. 'Nee, laat je fantasie nu niet helemaal op hol slaan, ik bedoel dat iedere geleverde keuken een nieuwe klant moet binnenbrengen die ook zo iets wil. Nou, ik heb keukens geleverd die hele gezinnen hebben voortgebracht!'

'Jammer genoeg vinden we onze passie niet altijd terug bij installatiebedrijven. Dan doe je zelf je uiterste best, zorgt een installateur die het allemaal wel best vindt voor ergernis. Daarom werk ik het liefst met mijn eigen netwerk, waarbij de hele inbouw van A tot Z wordt verricht door mijn eigen mensen of door vaklieden waarvan ik weet dat ze hun taak serieus opvatten. We laten niets aan het toeval over. Eerst monteren we de keuken hier compleet in de werkplaats, alvorens alles wordt gespoten of geschilderd, al naargelang de gewenste uitstraling. Dan volgt de laklaag – dat doe ik zelf – en daarna monteren we de grote vormen nogmaals. Pas dan gaan we met de keuken naar de klant. Alles past dan perfect, zonder onvoorziene aanpassingen. Meestal zit een keuken er na een dag in en moeten hooguit het aanrechtblad en de kranen en dergelijke nog worden gemonteerd. Soms heb ik klanten die me bij het begin van de vakantie de huissleutels geven. Wanneer ze terug komen zit de keuken op zijn plek, alsof het nooit anders is geweest.'

GROTER NIET ALTIJD BETER

Hoewel keukens het leeuwendeel van de werkzaamheden van Meubelmakerij Zwiers vormen, ontstaan er in de modern geoutilleerde werkplaats in Den Ham ook andere producten. Rudy Zwiers zoekt het echter niet te ver weg. 'Andere dingen? Ja, badkamermeubels doen we ook, evenals kasten, zoals vaste boekenkasten en ander op maat gemaakt opbergmeubilair. Een heel enkele keer krijgen we een opdracht voor ander werk. Je moet dan denken aan meubilair voor exclusieve, luxueuze panden, van dikwijls zeer bijzondere houtsoorten. Maar dat gebeurt niet zo heel vaak. Bovendien, ik heb over werk niet te klagen. We werken nu met vijf mensen, waaronder mijn vrouw Harriët die de boekhouding verzorgt. Dat willen we het liefst zo houden, groter is echt niet altijd beter. Dat heeft wel tot gevolg dat je als klant geen haast moet hebben. Soms verstrikt er een half jaar tussen de bestelling en de inbouw. Maar dat hebben de mensen er graag voor over.' Dat laatste verwondert ons niets. Wat is nu een half jaar bij een product dat bij wijze van spreken is gemaakt voor de eeuwigheid...!

WAAR EN WANNEER?

Meubelmakerij Zwiers & Zn, Bossinkkamp 2a, 7683 SL, Den Ham (Ov.), openingstijden di./zat. 9.30 uur – 12.00 uur, 13.30 uur – 16.30 uur. Tel: 0546-671 601, info@meubelmakerijzwiers.nl, www.meubelmakerijzwiers.nl.